

Tatenický zpravodaj

květen 2016

Informace obecního úřadu

Vydává Obecní úřad v Tatenici, číslo 2/2016, registrováno MK ČR pod číslem E12831, cena zdarma

Sběr velkoobjemového odpadu, sběr železného šrotu

Letos opět zajistíme přistavení kontejneru na velkoobjemový odpad. Velkoobjemový odpad (nábytek, matrace, koberce, aj.) můžete uložit do kontejneru výhradně k tomu určenému. Kontejner bude přistaven od pátku do neděle ve dnech 3. až 5.6. 2016 u hasičské zbrojnice. Kontejner není určen pro stavební odpad, biologický odpad, železný šrot ani nebezpečný odpad. Železný šrot můžete ve stejném termínu uložit vedle bývalých dílen ZOD ke kontejneru na textil, po neděli zajistíme jeho úklid. Sběr nebezpečného odpadu proběhne obvyklým způsobem dne 9. června 2016 (viz příložený leták). Velkoobjemový odpad do kontejneru, pokud možno, porovnejte, aby byl prostor kontejneru využit co nejlépe.

Domovní kanalizační přípojky

Domácnosti se postupně připojují na novou kanalizaci. Také materiál (trubky a tvarovky) na domovní přípojky přiojednáváme podle potřeby. Ze 140 kanalizačních přípojek je nyní napojeno celkem 40 přípojek. Připomínáme, že termín připojení byl stanoven nejpozději do 30.9.2016. Nechceme zatím hrozit sankcemi, ale je asi na místě vysvětlit postup obecního úřadu v případě, že některý majitel domu termín nesplní a nemá k tomu vážné důvody. V takovém případě bude vlastník domu vyzván, aby předložil doklady o tom, že nakládá s odpadními vodami v souladu se zákonem č. 254/2001 Sb. (vodní zákon), tzn. např. doklad o tom, že vyváží veškeré odpadní vody (v množství podle směrných čísel spotřeby) k likvidaci na ČOV nebo má platné povolení k vypouštění odpadních vod čištěných na domovní ČOV. Majiteli, který nakládá s odpadními vodami v rozporu se zákonem, tzn. např. přes septik vypouští odpadní vody do potoka, bude zaslána písemná výzva k připojení na veřejnou kanalizaci ve stanovené lhůtě. Výzva má formu Rozhodnutí a zasílá se na základě ustanovení § 3 odst. 8 zákona č. 274/2001 Sb. (zákon o vodovodech a kanalizacích), který zní: „Obecní úřad může v přenesené působnosti rozhodnutím uložit vlastníkům stavebního pozemku nebo staveb, na kterých vznikají nebo mohou vznikat odpadní vody, povinnost připojit se na kanalizaci v případech, kdy je to technicky možné.“ Majiteli domu, který nezajišťuje likvidaci odpadních vod v souladu s vodním zákonem, hrozí pokuta až do 50 tis. Kč.

Pro zemní práce strojem na budování kanalizační přípojky Vám můžeme doporučit několik tel. kontaktů na bagristy:

Oldřich Thun – 736 728 290

Michal Heger – 773 182 990

Pavel Šofronič – 778 009 878

Průběh a plán investičních akcí v obci v r. 2016

Na jaře byla dokončena II. etapa výstavby technické infrastruktury pro rodinné domy. Jednalo se o stavební práce na spuštění plynovodu, dokončení vsakovacího průlehu, chodníku a nové komunikace. V tomto novém sídlišti už chybí jen veřejné osvětlení, které doděláme s pracovníky obce. Před prodejnou Konzum byla zhotovena zpevněná plocha pro parkování vozidel a pro manipulaci s kontejnery nákladem 360 tis. Kč. Hotové jsou také stavební úpravy dvora Na Mlýně, kde byla část dvora vydlážděna zámkovou dlažbou a vybudován okapový chodník. Na budově přístavby základní školy byla dokončena výměna střešní krytiny.

V současné době probíhají práce na opravách místních komunikací. Konečnou úpravu beton asfaltovou živící dostanou frekventovanější páteřní komunikace. Na dolním konci se jedná o úsek od Polákových kolem Sobotkových k mostku před poštou, dále od bývalé kovárny kolem Hamříkových ke Stoupecovým. Na horním konci úsek od Mazalových k bývalé tělocvičně a nahoru k Pokorným. Ostatní cesty zasažené stavbou kanalizace budou opraveny živíčním recyklátem nebo šterkem. S konečnými úpravami dalších vedlejších cest bychom chtěli pokračovat i v budoucnu po dokončení všech inženýrských sítí např. veřejného osvětlení. Práce na veřejném osvětlení pokračují i letos. V uličce pod bývalou kovárnou budou osazena nová stožárová svítidla a zřízeno připojovací místo s el. rozvaděčem pro celý dolní konec obce.

Z připravovaných projektů máme zadáno zpracování projektové dokumentace na přechod pro chodce u ZŠ a navazující chodníky v dolní části obce po zubní zdravotní středisko. K plánované výstavbě bytového domu bohužel stále ještě nebyla vyhlášena výzva z Integrovaného Regionálního Operačního Programu (IROP), abychom mohli žádat o dotaci. Termín vyhlášení výzvy byl posunut na červen 2016. V květnu jsme také podali žádost o dotaci z IROP na nákup nové cisternové automobilové stříkačky pro velkoobjemové hašení pro naši hasičskou jednotku. Jedná se o projekt zaměřený na posílení vybavení jednotek IZS pro řešení mimořádných událostí, v tomto případě v důsledku sucha, které má dopad na vznik např. velkoplošných požárů zemědělských a lesních ploch. Předběžná cena takového vozidla je 7,9 mil. Kč a dotace z IROP představuje 90%.

starosta

Informace Základní školy a Mateřské školy Tatenice

Vědomostní soutěž Eurorebus Junior

Tři žáci z 3. – 5. ročníku se 1. 4. 2016 zúčastnili krajského kola vědomostní soutěže Eurorebus Junior v Hradci Králové. Na základě úspěšnosti postoupili do celostátního kola, které se uskuteční 6. 6. 2016 v Praze.

Vědomostní soutěž Právo pro každého

13. 5. 2016 v Lanškrouně proběhlo regionální kolo vědomostní soutěže Právo pro každého, tato soutěž je zaměřená na prevenci kriminality. Žáci 8. ročníku naší školy se umístili na 2. místě a postoupili do krajského kola, které se uskuteční 31. 5. 2016 v Hlinsku.

Školní výlety

- 1. – 3. ročník: Potštejn 2. 6. 2016
- 4. ročník: Velké Losiny 2. 6. 2016
- 5. ročník: skanzen Rožnov pod Radhoštěm 26. 5. 2016
- 6. – 9. ročník: Adršpašské skály, Babiččino údolí 14. 6. 2016

Provoz mateřské školy během hlavních prázdnin od 1. 7. 2016 do 31. 8. 2016

- 1. – 15. 7. mateřská škola otevřena od 6.30 hodin do 16.00 hodin
- 18. 7. – 26. 8. mateřská škola uzavřena
- 29. 8. – 31. 8. mateřská škola otevřena od 6.30 hodin do 16.00 hodin
- Od 1. září mateřská škola otevřena od 6.30 hodin do 16.00 hodin

Vycházející žáci

Černý Jan	SŠ zahradnická a technická Litomyšl, Chovatel cizokrajných zvířat
Dvořák Matěj	SPŠ chemická Pardubice, Požární ochrana
Chládek Tomáš	SPŠ Šumperk, Strojírenství
Skála Vojtěch	SOŠ a SOU Lanškroun, Nástrojař
Slavíček Jan	SOU opravárenské Králíky, Opravář zemědělských strojů
Lavruková Kateřina	ISŠ Moravská Třebová, Bezpečnostně právní činnost
Navrátilová Eliška	ISŠ Moravská Třebová, Mezinárodní vztahy a sociální činnost
Pokorná Daniela	VOŠ a SPgŠ Litomyšl, Pedagogické lyceum
Pokorná Karolína	SŠ automobilní Ústí nad Orlicí, Průmyslová ekologie
Příhodová Adéla	SZŠ Svitavy, Zdravotnický asistent
Skalická Kateřina	Gymnázium J. Blahoslava a SPgŠ Přerov, Pedagogické lyceum

Vaňousová Klára	SZŠ Pardubice, Zdravotnický asistent
Horáková EvaMarie	Gymnázium Lanškroun, Osmileté gymnázium
Indrová Marie	Gymnázium Lanškroun, Osmileté gymnázium
Smrkalová Aneta	Gymnázium Lanškroun, Osmileté gymnázium

Mgr. Eva Valentová

Historicko-turistický kroužek

Před několika lety jsme ve škole založili historicko–turistický kroužek pro žáky 2. stupně.

O víkendech nebo svátcích, zhruba jednou za měsíc, podnikáme s dětmi výlety, na kterých poznáváme památky, přírodu a další zajímavosti.

Před šesti lety jsme na doporučení starosty obce vypracovali projekt Poznej památky našich sousedů a ve spolupráci s obcí Tatenice jsme podali žádost o grant z Pardubického kraje na podporu volnočasových aktivit dětí a mládeže. Projekt a žádost o grant jsme letos zpracovali již pošesté a zatím se nám každý rok podařilo uspět. Podmínkou grantu je minimálně 30procentní příspěvek obce, která je zřizovatelem školy. V rámci tohoto projektu jsme s dětmi navštívili polský Krakov a Wieliczku, rakouskou Vídeň, Laxenburg, lázeňské město Baden a nejstarší horskou železnici Semmering, která je zapsána na seznamu kulturního dědictví UNESCO. Dvakrát jsme se podívali na Slovensko, poprvé do Bratislavy a Děvína, podruhé do Bojnice a Čachtic. Letos pojedeme v posledním červnovém týdnu opět do Rakouska, kde nás čeká plavba po Dunaji údolím Wachau a prohlídka historických měst Melk a Krems.

PhDr. Jana Žáková

Co do kanalizace nepatří

Kanalizace není odpadkový koš

Mnoho lidí na celém světě si uvědomuje velké problémy s vodou a jejím vlivem na prostředí a život kolem nás. S její ochranou by měl každý z nás ale začít především sám u sebe. Je to velmi jednoduché, jen je třeba se trochu nad svým jednáním zamyslet.

Všechno má svůj řád - tedy i kanalizace.

Do kanalizační sítě je odváděna odpadní voda z jednotlivých domácností a firem. Kanalizace je určena k odvádění odpadních vod – tj. vody mírně znečištěné během běžné denní hygieny, užívání toalety, úklidu, praní, mytí nádobí.

Co do kanalizace patří a co ne, určuje Kanalizační řád. Ten je k dispozici na obecním úřadu příslušné obce. Podmínky pro vypouštění odpadních vod jsou stanoveny na základě možností a schopností Čistírny odpadních vod Tatenice odpadní vodu vyčistit a plnit předepsané limity při vypouštění vyčištěných odpadních vod do řeky.

Co do kanalizace nepatří a je zákonem zakázáno do ní vypouštět:

- biologický odpad – zbytky jídel, odpad z kuchyňských drtičů
- tuky – fritovací oleje, motorové oleje
- veškeré hygienické potřeby
- chemikálie a další nebezpečné látky
- léky

Záchodová mísa není odpadkový koš

Tím, že něco vyhodíte nebo vylijete do záchodu nebo dřezu, tím problém s odpadem nezmizí, ale začíná.

Do kanalizace nepatří zbytky potravin, kterými přispíváme k blahodárnému životu potkanů, a to ani po jejich rozmělnění v kuchyňských drtičích odpadů. Drtiče způsobují zanášení kanalizace usazenými pevnými látkami, na které se váží zejména tuky, což může mít za následek snížení průtočnosti kanalizačních přípojek až do úrovně plně neprůtočnosti. Co taková skutečnost může v nemovitosti napáchat je snad každému zcela zřejmé. Skutečností je, že používání drtičů domovního odpadu způsobuje vážné problémy nejen s odvedením odpadních vod kanalizační sítí, ale také při jejich čištění a následném vypouštění do toků. Z tohoto důvodu je používání drtičů výslovně zakázáno.

Do kanalizace nepatří ani žádné hygienické potřeby, jako například dětské pleny, vlhčené ubrousky, dámské hygienické potřeby, vatové tyčinky a jiné čistící textilní materiály. V nich jsou kromě celulózového podílu také vyztužené vrstvy tvořené plastovými foliemi na bázi polyetylenu, polypropylenu a polyetylentereftalátu. Plastové části těchto potřeb ve vodě nepodléhají, na rozdíl od toaletního papíru, rozkladu a dokáží zanést, případně zcela zničit čerpadla v čerpacích stanicích odpadních vod. Následná nefunkčnost čerpací stanice může vést k nebezpečí zatopení kanalizace i suterénu napojených nemovitostí. V případě, že přece jen takový materiál projde celým procesem v čistírně odpadních vod, skončí bez jakéhokoliv úbytku v odpadu, produkovaném čistírnou odpadních vod a je třeba jej na náklady nás všech také jako součást odpadu zlikvidovat.

Provoz čistírny odpadních vod může výrazně zkomplikovat řada chemických a nebezpečných látek, z nichž některé jsou vysoce jedovaté a výbušné, a mají výrazný negativní vliv na biologické procesy čištění odpadních vod. Jedná se o ropné látky, louhy, kyseliny, ředidla, tuky, oleje. I relativně malé množství těchto látek může zcela zlikvidovat bakterie, které v čistírnách odstraňují biologicky odbouratelné látky.

Rovněž nadměrné užívání čistících, pracích a dezinfekčních prostředků přírodě rozhodně neprospívá. Kanalizace neslouží k likvidaci nevyužívaných léků.

Látky, které do kanalizace nepatří, způsobují technické problémy, proces odkanalizování a čištění prodražují, což má ve svém důsledku dopad na každého z nás v částce, kterou platíme za odvádění odpadních vod (stočné). Kanalizační síť slouží k odvádění odpadních vod, nikoliv odpadů, ať již v pevném nebo kapalném skupenství.

Kam tedy s odpadem?

K likvidaci zbytků potravin a hygienických potřeb použijeme nádoby na tuhý domovní odpad – popelnice. Tuky z domácností, ale i motorové oleje po jejich vychlazení slijeme do PET lahví a odevzdáme ve sběrném dvoře nebo při mobilním sběru, kde se následně zajistí jejich odborná likvidace. Obdobně postupujeme při likvidaci ředidel, kyselin, mořidel, louhů a barev. Nespotřebované nebo prošlé léky odneseme do lékáren, kde je vhodíme do nádob k tomu určeným.

Uvědomme si, že odpady nejsou totéž co odpadní vody.

Opakovaně si připomínejme, že „voda je život“. Myslíme však vždy tu vodu čistou. Z vody znečištěné nemůže být život kvalitní a zdravý. Udržme si zdravý rozum a neznečišťujme vodu jen za cenu svého pohodlí.

Dětský den

Tělovýchovná jednota Sokol Tatenice pořádá pro děti tradiční dětský den v sobotu 28.5.2016 od 15 hodin na hřišti TJ. Pro děti je připravena zábava formou tance, zpěvu, soutěží a kouzel, o kterou se postará KLAUN Pepino Prcek. Občerstvení zajištěno.

Společenská kronika

Přivítali jsme do života: Sofii Rozsypalovou (18.4.) Marii Fabiánkovou (27.4.)
Elišku Vondráčkovou (30.4.) Huberta Ambrože (27.4.)

Sňatek uzavřeli :

Hana Faltová (Rudoltice) a Michal Mizerák (Rudoltice) (23.4.)

Srdečně blahopřejeme k významnému životnímu jubileu:

90 let Luboslav Štodt (2.7.) 83 let Ladislav Parolek (13.6.)
81 let Vilém Suchomel (4.6.) 75 let Hana Poláková (11.5.)

Rozloučili jsme se s: Václavem Petrem (8.3.)